

Joensuun seudun esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys

KAKOLK 30.05.2023 § 36
814/12.00.01.00/2023

Opetushallitus on antanut opetussuunnitelmia koskevia muutosmääräyksiä, jotka edellyttävät muutoksia paikallisiin opetussuunnitelmiin. Kaikki muutokset paikalliseen opetussuunnitelmiin astuvat voimaan 1.8.2023

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Myös oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) säännöksiä on täsmennetty vastaamaan uudistusta. Lakimuutoksen (377/2022) mukaan Opetushallituksen on uudistettava opetussuunnitelmien perusteet sekä Opiskeluhoollon keskeiset periaatteet ja tavoitteet sekä opiskeluhoolltosuunnitelman laatiminen ammatillisessa koulutuksessa -määräys tämän lain mukaisiksi siten, että koulutuksen ja opetuksen järjestäjät voivat ottaa tämän lain 13 §:n mukaiset opiskeluhoolltosuunnitelmat käyttöön 1.8.2023.

Muutos koskee seuraavia Opetushallituksen määräyksiä:

- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (104/011/2014)
- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet (OPH-486-2021), jotka ovat voimassa 8.2.2021 – 31.5.2024 kokeilua toteuttavissa kunnissa.
- Perusopetukseen valmistavan opetuksen perusteet (57/011/2015)
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (104/011/2014)
- Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (OPH-1280-2017)
- Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH-2263-2019)
- Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet (OPH-2267-2019)
- Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteet (OPH-1488-2021)

Tämän määräyksen mukaisesti seudun pedagoginen ryhmä ja esiopetusryhmä ovat valmistelleet tarvittavat muutokset seudun esiopetussuunnitelmaan, valmistavan opetussuunnitelmaan sekä perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Muutokset on merkitty perusopetuksen opetussuunnitelmaan lukuun 8 keltaisella korostusvärillä lisäykset, poistettavat tekstit on yliviivattu sekä poistettavat kuvat ja kaaviot on todettu punaisella fontilla. Vastaavat muutokset on tehty myös Joensuun seudun esiopetuksen suunnitelmaan esiopetuksen osalta luvussa 6 ja valmistavan opetuksen osalta luvussa 8.7.

Opetushallitus on päättänyt muuttaa ja täydentää Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luvun 14 Vuosiluokat 3–6 alalukua 14.4 Oppiaineet vuosiluokilla 3–6 ja liitteitä 1–3 Perusopetuksen arviointikriteerit kuudennen vuosiluokan päätteeksi -liitteen mukaisesti. Tämän määräyksen mukaiset Perusopetuksen arviointikriteerit kuudennen vuosiluokan päätteeksi -liitteen tiedot sisällytetään sellaisinaan paikallisiin opetussuunnitelmiin ja otetaan käyttöön 1.8.2023 alkaen.

Uudet kuudennen vuosiluokan päätteeksi arviointikriteerit ovat vaatineet paikallisessa opetussuunnitelmassa määriteltyjen vuosiluokkaistettujen oppimisen tavoitteiden ja sisältöjen tarkentamista kuudennen luokan kriteerien oppimisen tavoitteiden mukaisiksi vuosiluokilla 3–6. Tarkennukset on tehty niihin oppiaineisiin, joihin seudun opettajien kommenttien perusteella oli tarve. Seudun opettajista kootut aineryhmät ovat tehneet esitetyt muutokset seuraavien oppiaineiden vuosiluokkaistettuihin tavoitteisiin ja/tai sisältöihin:

- Elämäkatsomustieto
- Englanti A-oppimäärä
- Historia
- Kuvataide
- Käsityö

- Liikunta
- Matematiikka
- Musiikki
- Ruotsi
- Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus
- Suomen kieli ja kirjallisuus
- Uskonto ev.lut. ja ort.
- Yhteiskuntaoppi
- Ympäristötieto

Lisäykset on merkitty keltaisella korostusvärillä ja poistot yliviivauksella lukuun ottamatta Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää, jossa myös esitysmuotoa on muutettu niin, että yksityiskohtaisten muutosten esittäminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Opetushallitus on 1.3.2023 antanut muutosmääräyksen OPH-532-2023 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista koskien poissaolojen ehkäisemistä, niiden suunnitelmallista seurantaa ja poissaoloihin puuttumista. Uudistukset vastaavat perusopetuslain 26 § muutokseen, joka tulee voimaan 1.8.2023.

Uudistukset ovat pääasiassa lisäyksiä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuihin: 4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet, 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat. Myös opiskeluhoitoa koskevaan lukuun 8.1 tehty lisäys. Opetuksen järjestäjien tulee huomioida muutokset paikallisissa opetussuunnitelmissa 1.8.2023 alkaen. Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa paikallisessa opetussuunnitelmassa toimintamallin oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi. Tälle työlle on ohjeet perusteiden luvussa 5.6, ja sitä täydentää erityisesti luvun 5.1. sisältö. Seudun pedagoginen ryhmä ja erillinen työryhmä, jossa oli edustajat eri kuntien opetushenkilöstöstä sekä hyvinvointialueelta, ovat valmistelleet edellytetyt lisäykset seudun perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Muutokset on merkitty lukuun viisi keltaisella korostusvärillä.

Lukuun 6.13 Oppimisen arviointi Joensuun seudulla lisätään oppimis- ja arviointikeskustelun kolmannen kappaleen loppuun lause: ”Niissä kunnissa, joissa on käytössä Lapset puheeksi- menetelmä, noudatetaan opetuksen järjestäjän päättämää ohjeistusta oppimiskeskustelujen osalta.” Muutos on merkitty lukuun 6.13 keltaisella korostusvärillä.

Valtakunnallisissa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lukuun 6.13.3. Opinnoissa etenemisen, vuosiluokalle siirtymisen ja vuosiluokalle jättämisen periaatteet ja käytännöt korjataan aiempi alaotsikko ”Vuosiluokkiin sitomaton opetus” muotoon ”Eteneminen oman opinto-ohjelman mukaan”.

Tämän lisäksi lukuun 7. on tehty seuraavat päivitykset. Lisäykset on korostettu keltaisella ja poistot yliviivattu.

- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden suunnitelmallisen seulonnan tueksi laadittua seudullinen suositeltavien testauskäytäntöjen ohjeistusta on päivitetty vastaamaan nykyhetkeä. Lisäksi on lisätty teksti: ”Kunnassa opetuksen järjestäjä päättää testauksesta ja käytettävistä testeistä.”.
- 3. Erityinen tuen toinen kappale muutetaan muotoon:
Oppilas kuuluu erityiseen tukeen, mikäli jokin näistä kriteereistä toteutuu
 - hän kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin,
 - hänellä on yksilöllistettyjä oppimääriä,
 - hän opiskelee toiminta-alueittain,
 - hänen sosiaalis-emotionaaliset taitonsa edellyttävät erityistä tukea,
 - hän saa tarvitsemaansa erityisopetuksen tukea yli puolet perusopetuksestaan tai
 - hänen opetuksensa järjestetään tuen saamiseksi jossain muussa kuin hänen luontaisessa lähikoulussaan.

- Muutetaan pedagogisten asiakirjojen kohdan teksti "Allekirjoitetut asiakirjat säilytetään lukitussa arkistokaapissa paperiversiona" muotoon "Allekirjoitetut asiakirjat säilytetään opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla."

Seudullisen esiopetussuunnitelmaan on muutettu tekstiä kohtaan Esikoulusta kouluun tiedonsiirto-otsikon alle (s. 36). Muutettu teksti: "Esiopetuksesta kouluun siirryttäessä esiopetusryhmät opetuksen järjestäjän päättämää tiedonsiirtotapaa." Tämä muutoksen takia on poistettu Liite 5 Terveiset koululle. Lisäksi muutetaan pedagogisten asiakirjojen kohdan teksti "Allekirjoitetut asiakirjat säilytetään lukitussa arkistokaapissa paperiversiona." muotoon "Allekirjoitetut asiakirjat säilytetään opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla." Muutokset on merkitty keltaisella korostusvärillä ja poistettava teksti on yliviivattu.

Edellä kerrotut opetussuunnitelman paikalliset tarkennukset on lähetetty kouluille kommentoitavaksi pedagogisen ryhmän kautta, ja kommentit on otettu huomioon opetussuunnitelmia laadittaessa. Lukuvuonna 2023–2024 kouluja tuetaan muutosten toimeenpanosta tiedottamalla rehtoreille ja koulun OPS-vastaaville toimeenpanon etenemisestä, valmistelemalla tarvittavaa tukimateriaalia, järjestämällä koulutuksia sekä koulukohtaisella työskentelyllä.

Valmistelija: seutukoordinaattori

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

hyväksyä edellä esitetyt opetussuunnitelmien päivitykset. Päivitykset astuvat voimaan 1.8.2023

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Karita Kaita saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Seutukoordinaattori Anu-Helena Turtiainen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.